فەڕەنسا و گرنگیدان بە جینۆسایدی کوردستان.. ڕەسوڵ بێسکێنی

خەباتی دوور و درێژ و بەردەوامی کورد لەبەرامبەر دوژمنەکانیدا بۆ ڕزگارکردنی نیشتمانەکەی باجی قورسی لەسەر داوە، بەتایبەت لەباشووری کوردستان و لەسەردەمی حزبی بەعسدا، ئەو قوربانی و باجە گەیشتە لوتکە، سەرەڕای چەوسانەوە و گرتن و کوشتن، ئەنفال و بەکارهێنانی چەکی قەدەغەکراوی کیمیاوی بەفراوانی بەکارهێنا، بەتایبەت لەمانگی مارتی ساڵی 1988 لە شاری هەڵەبجە، بەبەرچاوی جیهانەوە فڕۆکەکانی سەدام حسین بۆمبەکانیان بەسەر شاری هەڵەبجەدا باراند و ئەو شارەی لەجوڵە خست و خامۆشی کرد، کامێرا و ڕۆژنامەکانی وڵاتان دیمەنی شارەکەیان گواستەوە بۆ جیهانی دەرەوە، کە مەرگ باڵی بەسەر ئەو شارە داکێشا و شارەکە وەك لەخەوێکی قوڵدا دەرکەوت، مرۆڤدۆستانی جیهان شەڕەنگێزی بەعس و بێ چارەیی کوردیان بینی، کەچۆن لە بۆمبارانی فڕۆکەکانەوە مەرگیان دەباراند، دەسەڵاتدارانی عێراق بۆ سڕینەوە و ڕێزگرتن لەبەڵگەنامەی نێودەوڵەتیەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان بەگازی قەدەغەکراو بەبەرچاوی ئەوانەوە جوڵەی لەو شارە بڕی، کە تائەو کاتە نموونەی ئەو کارە دڕندانەیە کەم بوو، تەنانەت دوو وڵاتی گەورەی دژ بەیەکی وەك یەکێتی سۆڤیەت و ئەڵمانیا لەجەنگی یەکەمی جیهانی، کەگەیشتنە حاڵەتی نەخوازراویش، ئەو چەکەیان دژی یەکتر بەکارنەهێنا، لەکاتێکدا ئەوان زۆرترین عەمباری پەسمەندەکراوی کیمیاویان هەبوو.

ئەم قڕکردن و کۆمەڵکوژیەی کورد لەلایەن دەسەڵاتدارانی عیراقەوە، سەرنجی زۆر لەوڵاتانی دەرەوە و مرۆڤدۆستی دنیای بۆ لای خۆی ڕاکێشا، لەناویاندا فەڕەنسا، بەهۆی هەوڵەکانی فەڕەنسا نەتەوەیەکگرتووەکان بڕیاری 688ی دژەفڕینی لەسەر عیراق دەرکرد، هەرچەندە دەتوانین ئەوە لەبەرچاوبگرین پەیوەندی نێوان چەند کەسایەتیەکی کورد و فەڕەنسا بووەتە بنەمایەك بۆ سیاسەتی فەڕەنسا و پشتیوانی بۆ کورد، بەڵام لەوانەیە زۆر جار لەکەمتەرخەمی کورد بەرامبەر چارەنوسی خۆی و پشتیوانی وڵاتانی دەرەوە بەتایبەت فەڕەنسا، مرۆڤ وای بێتەخەیاڵ فەڕەنسا و هەندێك لەوڵاتانی تر، زیاتر لەکورد خۆی خەمی کوردیان بێت، ئینجا ئەگەر بەرژەوەندی خۆشیان لەبەرچاوبێ ئەوە هیچ لەگەورەیی ئەو خەمخۆریە کەم

ناكاتەوە.

ئەمجارەش لەگەڵ تەشەنەکردنی ئازارەکانی کورد و پەلامار و داگیرکاری تورکیا لەباشوور و قەندیل و ڕۆژئاوای کوردستان و پرسی بێ دەوڵەتی کورد، لەکاتێکدا کورد سەرقاڵی کێشە و ململانێ ناوخۆییەکانی خۆیەتی، خەڵکانی تر زیاتر بیر لە کورد دەکەنەوە، ئەوەتا لەم کاتەدا دووبارە بۆ پشتیوانی نەتەوەی کورد لە فڕەنسا چەند پەرلەمانتارێك بەسەرپەرشتی جۆن کریسق سەرۆکی پارتی دیموکراتی فەڕەنسا پڕۆژەی کۆمەڵکوژی هەڵەبجەیان ئامادەکرد و لەڕۆژی 2021-11-26 بەبەشداری 26 پەرلەمانتار لەپەرلەمانی فەڕەنسا خستەڕوو، 9 پەرلەمانتار پڕۆژەکەیان پەسندکرد و 17 پەرلەمانتار دژی پڕۆژەکە وەستانەوە، بێگومان ئەم جۆرە هەوڵانە بەچاوێری پەرلەمانتاران و میدیا جیهانیەکان گرنگی زۆری بۆ کێشەی کورد هەیە، ئەگەرچی لەم قۆناغەدا پڕۆژەی بەجینۆسایدناساندنی کورد سەرکەوتنی بەدەست نەهێنا، هیچ دوورنییە، وەك هەمیشە تورکیا بەجوڵە بەردەوامەکانی دژی چارەنووسی کورد، ئەمجارەش یاریەکی نەگریسانەی کردبێت و گرفتی بۆ پڕۆژەکە دروست کردبێت، بەڵام ئەوەی گرنگە بابەتەکە لێرە کۆتایی نەهاتووە و جاری تریش ئەم بابەتە دەچێتەوە نێو پەرلەمان و هیچ دوور نییە، پەرلەمانی وڵاتانی تریش هەمان ڕا و بۆچوونی فەڕەنسایان هەبێت، لەسەر جینۆسایدی گەلی کورد و بێ دەوڵەتی کوردستان، بەڵام دەبێت کورد ئەوە بزانێت دنیا لەسەر بەرژەوەندی وەستاوە و دەوڵەوتانی تریش بەرژەوەندی و سیاسەتی تایبەتی خۆیان هەیە و کوردیش پێویستە بەرنامەی خۆی هەبێت.

ئەوەی مایەی نیگەرانیە ئەم پڕۆژە بڕیارەی بەجینۆسایدناساندنی کورد لەپەرلەمانی فەڕەنسا، لەلایەن کورد و میدیای کوردی کەمترین بایەخی درا، ئەمەش ئاماژەی ئەوەیە پرسی ناساندنی بەجینۆسایدی کوردستان لەڕوانکەی سیاسی کورددا تائێستا کاری لەپێشینە نییە، تەنانەت لەسەر ئاستی گشتی کوردیش کاریگەریەکی ئەوتۆی نەبوو، ئەمەش ئەوەدەردەخات دیبلۆماسیەتی کورد لە فەڕەنسا بەرامبەر بە پڕۆژەیەکی وا گەورە بۆ پشتیوانی کورد، نەیانتوانی ڕای گشتیی ناوەوەی کوردستانی لێ ئاگاداربکاتەوە و هەستی جەماوەری کوردستان لەئاست ئەم هاوسۆزیەی فەڕەنسا بۆ کورد بجوڵێنن، مایەی خۆشحاڵی دەبێت ئەگەر ئەم هەوڵە گرنگەی فەڕەنسا دەرفەتی ئەوەی هەبێت پەرلەمان و حکومەتی هەرێم و لایەنە سیاسیەکانی کوردستان هوشیار بکاتەوە، سوود لەم کارە گرنگە ببینن بۆ بەجینۆسایدناساندنی کورد لەجیهان، پێویستە کورد دەرفەتی ئەم پشتیوانی نێودەوڵەتیە بقۆزێتەوە، بەتایبەت وڵاتێکی وەکو فەڕەنسا، کە ئەندامی هەمیشەیی ئەنجومەنی ئاسایشی نێودەوڵەتیە، زۆر گرنگە دەستخۆشی و پێزانینی

کورد بۆ پەرلەمانی فەڕەنسا و ئەو ئەندام پەرلەمان و پارتانەی بەو کارە هەستاون و پشتگیریان کردووە، بۆ بەردەوامیدان بەو هاوسۆزییە و کاری باشتر لەداهاتوودا، بەپێچەوانەوە کەمتەرخەمی کورد لەئاست پێزانینی ئەو هەوڵە گرنگە و کەم بایەخ سەیرکردنی ئەم پڕۆژەیە، لەبەهای یاسایی کۆمەڵکوژی کورد بۆ ناساندنی بەجینۆساد لەڕووی نێودەوڵەوتیەوە لاواز دەکات.